

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los Derechos Humanos
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels Drets Humans

Queixa 2601676

Matèria Transparència

Assumpte Pregunta formulada amb data 16/3/2026 sobre actuacions de reparació estructural, inversió o millora en les instal·lacions esportives municipals.

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Tramitació de la queixa

1.1. El 8/4/2026, la persona interessada va presentar un escrit de queixa en què detalla els fets següents i efectua estes consideracions:

Primer.- En data 16 de març de 2026 vaig formular una pregunta al Ple de l'Ajuntament de València on demanava conèixer quines actuacions de reparació estructural, inversió o millora té pendents d'executar la Fundació Esportiva Municipal o l'Ajuntament en les instal·lacions esportives municipals gestionades mitjançant autorització demanial, en quines instal·lacions concretes s'han detectat aquestes necessitats i quin és el seu estat de tramitació o calendari previst d'execució.

Donat que la pregunta no ha rebut resposta, considere que s'estan vulnerant els drets d'informació de la regidora que subscriu, regulats als articles 11 i següents del Reglament Orgànic del Ple (ROP).

Segon.- En data 1 d'abril de 2026 vaig presentar Recurs d'Empara a Alcaldia en base al que disposa l'article 18 del Reglament Orgànic del Ple de l'Ajuntament de València.

Tercer.- En data 2 d'abril de 2026 se'm va comunicar que no procedia Recurs d'Empara argumentant que en una nota interpretativa del Secretari General i del Ple de l'Ajuntament de València, s'especifica que les preguntes no integren el nucli del dret a la informació reconegut a l'article 11 del ROP i que també es reconeix a l'article 77 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local.

Quart.- Hi ha una contradicció evident entre la manera d'interpretar què és dret d'accés a la informació i què no ho és segons l'Alcaldia i repetides resolucions del Síndic de Greuges. En la novena consideració de la Nota Informativa 3/2023 el Secretari General i del Ple de l'Ajuntament de València diu que "la possibilitat dels regidors i els grups polítics municipals de formular preguntes al Ple i a les comissions informatives està regulada en els articles 128, 131 i 132 del ROP com un procediment de transparència i control. És a dir, són iniciatives de transparència i control i no accés a la informació". En canvi, com diu la institució a la que m'adrece en la Resolució de Consideracions de les Queixes 2303659 i 2303705 diu que "Cal tindre en compte que les preguntes, a més de perseguir unes altres finalitats, també poden tindre per objecte accedir a la informació pública. Dit en altres paraules, que el dret d'informació reconegut als càrrecs electes en l'article 11 del ROP també pot ser exercit a través de les preguntes, no sols mitjançant la presentació de sol·licituds d'accés".

Cinquè.- La denegació de l'empara per part d'Alcaldia suposa una vulneració del dret dels regidors ja que, tal i com la institució a la qual m'adrece en aquest escrit ha indicat anteriorment a l'Ajuntament de València, en la Resolució de consideracions de la Queixa 2303659, aquest tipus d'interpretació contradiu la doctrina reflectida en jurisprudència del Tribunal Constitucional, concretament a la STC 115 de 16 d'octubre de 2019 on es "recorda la necessitat d'evitar regulacions que puguin suposar limitacions innecessàries a l'exercici d'aquells drets o atribucions que integren l'estatut constitucionalment rellevant del representant públic i de formular una interpretació restrictiva de totes aquelles normes que puguin constrènyer-los, havent d'explicar les raons de la seua aplicació, sota pena, no sols de vulnerar el dret fonamental del representant dels ciutadans a exercir el seu càrrec (art. 23.2 CE), sinó també d'infringir el de la ciutadania a participar en els assumptes públics, art. 23.1 CE".

Sisè.- Per últim, volem insistir que amb aquesta denegació de l'empara, l'Alcaldia demostra l'incompliment de les reiterades recomanacions del Síndic de Greuges que tant en la resolució de consideracions 2303705 com en la de consideracions i de tancament 2303659, ha indicat a l'Ajuntament que "de conformitat amb el principi que consisteix a efectuar una interpretació favorable a l'exercici dels drets fonamentals, el dret d'empara de l'Alcaldia tutele i protegeixca el dret d'informació dels regidors exercit a través de la presentació de sol·licituds o de preguntes quan en aquestes se sol·liciten dades i informacions preexistents".

1.2. El 14/4/2026, admesa la queixa a tràmit, es requerix a l'Ajuntament de València l'enviament, en el termini legal màxim d'un mes, d'un detall de les mesures adoptades per a facilitar tota la informació pública objecte de la pregunta formulada amb data 16/3/2026:

Quines actuacions de reparació estructural, inversió o millora té pendents d'executar la Fundació Esportiva Municipal o l'Ajuntament en les instal·lacions esportives municipals gestionades mitjançant autorització demanial, en quines instal·lacions concretes s'han detectat aquestes necessitats i quin és el seu estat de tramitació o calendari previst d'execució?

1.3. El 23/4/2026, es registra l'informe remés per esta entitat local, en el qual s'exposa, en essència, el següent:

(...) 1. La pregunta formulada el 16 de març de 2026 no s'ajusta a les exigències de l'article 131.2 del Reglament Orgànic del Ple, en no contindre la formulació concisa i estricta d'una qüestió concreta.

2. La seua amplitud i indeterminació impedeixen oferir una resposta material que reunisca les notes de claredat, directesa, integritat i congruència exigides per l'article 132.3 del mateix Reglament.

3. L'absència de contestació material va ser motivada expressament en la resposta municipal de 30 de març de 2026, de conformitat amb la regulació vigent i amb la doctrina interpretativa recollida en la Nota 3/2023.

4. El règim aplicat no és sobrevingut ni ocasional, sinó el resultat d'una reforma reglamentària deliberadament aprovada en 2022, malgrat les advertències expressess sobre el seu caràcter restrictiu i la seua projecció sobre mandats futurs.

5. La discrepància existent és, en el seu cas, una discrepància interpretativa de naturalesa jurídica, però no una vulneració autònoma del dret fonamental invocat per la promotora de la queixa (...).

1.4. El 23/4/2026, el Síndic remet l'informe de l'Ajuntament de València a la persona interessada per a al·legacions durant el termini de deu dies hàbils.

1.5. El 15/5/2026, la persona interessada presenta al·legacions. En síntesi, exposa el següent:

(...) les preguntes al Ple constitueixen un instrument essencial per a l'exercici de les funcions de control i fiscalització política atribuïdes als grups municipals i als seus representants electes. La interpretació efectuada per l'Ajuntament, consistent a negar tota contestació material a una iniciativa ja admesa i incorporada a l'ordre del dia, comporta en la pràctica una restricció desproporcionada de l'exercici d'aquestes funcions representatives. Especialment quan: no es va requerir cap reformulació prèvia; no es va advertir cap defecte d'admissibilitat abans de la inclusió en l'ordre del dia; i la mateixa pràctica municipal evidencia que altres iniciatives de contingut ampli relatives a instal·lacions esportives municipals sí han rebut contestació material, la qual cosa posa de manifest una aplicació no homogènia dels criteris interpretatius invocats en el present expedient (...).

2 Conclusions de la investigació

En relació amb la problemàtica plantejada en esta queixa, esta institució té dit el següent:

(...) en l'apartat b) de la consideració jurídica quarta d'este informe del secretari general i del Ple de data 5/12/2023 (...) també es diu el següent:

«(...) B. És possible formular diverses preguntes relacionades amb la mateixa qüestió? Sorgix el dubte si la pregunta que es formula pels regidors de l'oposició en este apartat es refereix a:

- Si en una mateixa pregunta (iniciativa de control) es poden formular més d'una qüestió sobre la matèria a preguntar, o es vol preguntar el que literalment es diu, és a dir,
- Si es poden formular diverses preguntes (iniciativa de control) sobre una mateixa qüestió.

En el segon cas la resposta és clara. Es poden formular diverses preguntes (com a iniciativa de control) sobre una mateixa qüestió. No obstant això, cal tindre en compte que si es repeteix una mateixa pregunta abans d'haver transcorregut sis mesos, la resposta pot remetre's a la resposta anterior, però no es pot deixar de contestar almenys en estos termes si no hi ha hagut variació en el contingut de la resposta (article 132.3 segon paràgraf). En tot cas la pregunta repetida es computa en el nombre total de preguntes. Entenc que no és esta la qüestió que es planteja pels regidors, malgrat la literalitat.

En el primer cas, és a dir que la pregunta (com a iniciativa de control) continga més d'una qüestió (amb un o més interrogants), en este cas, que ha sigut tractat en la Nota d'esta Secretaria 3/2023 (NOTA A GRUPS I DELEGACIONS. Assumpte: PREGUNTES. Consideracions sobre la seua gestió), remesa recentment als grups polítics i delegacions,

la Delegació a la qual va dirigida **ha de respondre com a mínim a la primera qüestió. Opcionalment es pot respondre a les altres qüestions**. Quan la primera qüestió no siga de la seua competència ho indicarà i hauria de respondre a la qüestió que siga de la seua competència.

Així mateix, s'ha de tindre en compte les indicacions de l'article 132.3 del ROP respecte a que la resposta contestarà la qüestió plantejada de manera clara, directa, completa i congruent o motivarà adequadament l'absència de contestació, sense que puguen utilitzar-se expressions indecoroses o ofensives respecte d'algun altre membre de la Corporació.

La problemàtica en este supòsit és què s'entén per "qüestió". És a dir, si en un mateix interrogant es poden plantejar diverses qüestions. Este és un tema controvertit en la pràctica i haurien de ser els principis generals, mancant resposta clara en la norma, els que resolgueren esta problemàtica.

Per qüestió, en termes del Diccionari panhispànic de l'espanyol jurídic, és un assumpte, procediment o circumstància o com indica el propi ROP en el seu article 131.2 primer paràgraf, una qüestió en la qual s'interroga sobre un fet, una situació o una informació, o sobre si s'ha pres o prendrà alguna decisió en relació amb algun assumpte, dins de l'àmbit competencial municipal (...).

De conformitat amb el que s'ha indicat en l'informe referit del secretari general i del Ple de data 5/12/2023, estem davant de diferents dades referides totes elles a una mateixa qüestió, actuacions de reparació estructural, inversió o millora en les instal·lacions esportives municipals, i per això «es poden formular diverses preguntes (com a iniciativa de control) sobre una mateixa qüestió».

No consta que l'Ajuntament de València haja contestat, com a mínim, a la primera qüestió plantejada en la pregunta formulada amb data 16/3/2026 sobre actuacions de reparació estructural, inversió o millora en les instal·lacions esportives municipals.

Esta institució considera que, si les preguntes que plantegen els regidors no es responen de manera ràpida, clara i congruent, este procediment de transparència i control no servix per a res, ja que resulta impossible fiscalitzar i participar en la gestió dels assumptes públics, perquè s'impedix injustificadament l'exercici del dret fonamental a exercir el càrrec per al qual han sigut democràticament triats per la ciutadania (article 23 de la Constitució Espanyola).

En altres paraules, una contestació genèrica que evita pronunciar-se sobre totes i cadascuna de les qüestions concretes plantejades en les preguntes o que aborda unes altres de diferents, no és una autèntica resposta i no pot ser acceptada com a tal, ja que és incongruent i impossibilita el control dels assumptes públics. Encara que el regidor puga reiterar les preguntes defectuosament contestades o sol·licitar ampliacions de les respostes, és evident que això genera retards i dilacions injustificades en l'accés a la informació, la qual cosa dificulta en excés les labors de control i fiscalització. Hi ha preguntes que perden tot el seu sentit i interès si es contesten amb mesos de retard.

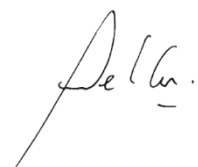
3 Consideracions a l'Administració

Per tot això, formulem les consideracions següents a l'Ajuntament de València:

RECOMANEM que, en contestació a la pregunta formulada amb data 16/3/2026, es facilite a l'autora de la queixa tota la informació interessada sobre les actuacions de reparació estructural, inversió o millora en les instal·lacions esportives municipals.

Segons la llei que regula esta institució, les administracions a les quals van dirigides les nostres consideracions estan obligades a enviar-nos, en el termini màxim d'un mes, un informe on manifestaran si accepten estes consideracions. Si les accepten, hauran d'indicar les mesures que adoptaran per a complir-les. Si no les accepten, hauran de justificar la seua resposta.

Finalment, esta Resolució es notificarà a totes les parts i es publicarà en www.elsindic.com/va/actuacions.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana